

Olsztyn, 11 lutego 2022 r.

Wydział Finansów i kontroli

FK-V.431.24.2021

**Pan
Łukasz Kuliś
Wójt Gminy Banie Mazurskie**

**19-520 Banie Mazurskie
ul. Konopnickiej 26**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę Gminy Banie Mazurskie przeprowadzono w siedzibie Urzędu Gminy, ul. Konopnickiej 26, 19-520 Banie Mazurskie.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli funkcję Wójta Gminy Banie Mazurskie pełnił Pan Łukasz Kuliś, wybrany na to stanowisko w dniu 21 października 2018 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny pracowników Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- › Bożena Wójcik-Kondracka, Starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolnego na podstawie upoważnienia nr: FK-IV.0030.896.2021 z dnia 22 listopada 2021 r.,
- › Ewelina Mochnał, Starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolnego na podstawie upoważnienia nr: FK-IV.0030.897.2021 z dnia 22 listopada 2021 r.

Upoważnienia wydał Wojewoda Warmińsko-Mazurski.

Termin kontroli: 2 – 22 grudnia 2021 r.

Zakres kontroli:

- › przedmiot kontroli: prawidłowości ustalania należności i wykonania dochodów budżetu państwa,
- › okres objęty kontrolą: 2020 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w związku z art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.).

[Akta kontroli: 1-20, 51-53, 77, 234]

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Gminy Banie Mazurskie pod pozycją nr 9.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie**.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

Ustalenia ogólne

1. Na dzień 31 grudnia 2020 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił 2 811 510,74 zł, w tym:
 - w rozdziale 75011 Urzędy wojewódzkie w § 0690 z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie opłat za udostępnianie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL (Dz. U. z 2017 r., poz. 2482) – 1 488,00 zł,
 - w rozdziale 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w łącznej wysokości 2 810 022,74 zł, tj.:
 - § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 738 335,43 zł,
 - § 2360 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych oraz świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 2 071 687,31 zł, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.).
2. W toku czynności kontrolnych analizie poddano prawidłowość ustalenia należności w 2020 r. Do próby przyjęto kwoty należności z tytułu dochodów budżetu państwa według następującej klasyfikacji budżetowej:
 - rozdział 75011 Urzędy Wojewódzkie w § 0690 Wpływy z różnych opłat (z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych) – 1 488,00 zł,
 - rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w § 2360 Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego) – 115 320,00 zł.

[Akta kontroli: 48, 234]

I. Rozdział 75011 Urzędy wojewódzkie
paragraf 0690 Wpływy z różnych opłat (wpływy z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych)

Kontroli podano prawidłowość naliczenia wysokości należności wynikających z wniosków o udostępnienie danych osobowych złożonych przez towarzystwo ubezpieczeń LINK4. Sprawdzono 48 wniosków o podanie adresu zameldowania na pobyt stały i czasowy na łączną kwotę 1 488,00 zł.

Ustalono, że:

- podmiot występujący o informacje składał wnioski zgodne ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 26 czerwca 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1212),
- w składanych wnioskach określany był rejestr, z którego miała być udzielana informacja oraz zakres żądanych informacji o osobie,
- za udzielenie informacji pobierano stosowną opłatę, a dowód wpłaty był dołączony do wniosku,
- pobierana opłata w kwocie 31,00 zł była zgodna z § 2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie opłat z udostępnianie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL (Dz. U. z 2017 r., poz. 2482),
- dane były udzielane po wykazaniu przez wnioskujący podmiot interesu prawnego, co było zgodne z art. 46 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. 2019 r., poz. 1397),
- w przypadku powołania się na interes prawny (podstawa uzyskania informacji) do wniosku dołączane były dokumenty potwierdzające jego istnienie,
- w przypadku udzielenia przez podmiot pełnomocnictwa, do wniosku dołączony był dokument stwierdzający jego udzielenie oraz dowód uiszczenia stosownej opłaty skarbowej.

[Akta kontroli: 98-146, 234]

II. Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

paragraf 2360 Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (wpływy z tytułu zwrotu zaliczki alimentacyjnej)

Na podstawie informacji uzyskanych od Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich oraz załączonej dokumentacji ustalono, że teczki aktowe dot. zaliczki alimentacyjnej zostały zarchiwizowane i przekazane do składnicy akt. Następnie po upływie terminu ich przechowywania oraz wyrażeniu zgody przez Archiwum Państwowe w Suwałkach zostały wybrakowane.

Zgodnie ze złożonym przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich wyjaśnieniem (cyt.): „(...)Informuję, że brak dokumentów źródłowych nie oznacza braku możliwości dochodzenia od dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych (...). Ze względu na fakt, iż ówczesny system z programem do obsługi zaliczki alimentacyjnej nie był jeszcze tak zaawansowany jak obecnie, rejestry były prowadzone ręcznie. Lista dłużników wraz z kwotami zadłużenia oraz komornikami sądowymi prowadzącymi postępowanie egzekucyjne została zachowana w zasobach dokumentów list wypłat i nie została wybrakowana. Po uzyskaniu informacji o wybrakowaniu dokumentacji, na podstawie której nadal dochodzi się należności tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, podjęłam czynności w celu

odzyskania dokumentacji poprzez uzyskanie duplikatów dokumentów od komorników sądowych (...)

W związku z brakiem dokumentacji źródłowej odstąpiono od czynności kontrolnych w zakresie ustalenia prawidłowości naliczenia należności Skarbu Państwa wynikających z decyzji przyznających zaliczkę alimentacyjną.

[Akta kontroli: 76, 85-97, 235-237]

III. Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego paragraf 2360 Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego)

1. Kontroli poddano prawidłowość naliczenia wysokości należności Skarbu Państwa wynikających z decyzji przyznających, dla osób uprawnionych, świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Sprawdzono 22 decyzje na łączną kwotę 115 320,00 zł.

Ustalono, że:

- decyzje przyznające świadczenia z funduszu alimentacyjnego wystawiane były w oparciu o przepisy:
 - ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
 - ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.),
 - rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467);
- decyzje przyznające świadczenie z funduszu alimentacyjnego wystawione były z upoważnienia Wójta przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich (Zarządzenie Nr W/28/2019 Wójta Gminy Banie Mazurskie z dnia 1 lipca 2019 roku),
- decyzje wystawiane były na wniosek o przyznanie alimentów z funduszu alimentacyjnego, składany przez przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej do alimentów do urzędu gminy lub ośrodka pomocy społecznej,
- warunkiem przyznania środków z funduszu alimentacyjnego było zasądzenie alimentów przez sąd albo zawarcie ugody w tej sprawie przed sądem lub mediatorem,
- osoby występujące o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego musiały spełnić następujące kryteria:
 - dochodowe, tj. dochód na członka w rodzinie nie przekraczał 800,00 zł (w okresie od dnia 1 października 2019 r. do dnia 30 września 2020 r., a od dnia 1 października 2020 r. 900,00 zł stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r., poz. 875 ze zm.),
 - limit kwotowy, tj. górny limit kwotowy wynosił 500,00 zł miesięcznie na osobę uprawnioną, czyli na dziecko bądź osobę niepełnosprawną,

- bezskuteczność egzekucji, tj. brak możliwości wyegzekwowania pełnej należności alimentów w okresie ostatnich 2 miesięcy lub z uwagi na brak możliwości ustalenia miejsca stałego pobytu dłużnika alimentacyjnego,
- świadczenie z funduszu alimentacyjnego było przydzielane na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego do ukończenia przez nią 18 roku życia, a w przypadku, gdy uczyła się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia (w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo),
- prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalane było maksymalnie na okres roku, tj. od dnia 1 października danego roku do dnia 30 września roku następnego,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były osobie uprawnionej na poczet należnego świadczenia alimentacyjnego.

[Akta kontroli: 54-74, 158-228, 230-231, 234]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze (I-III) ocenia się **pozytywnie**.

IV. Należności wymagalne oraz czynności windykacyjne

1. W toku kontroli ustalono, że na dzień 1 stycznia 2020 r. stan należności wymagalnych (zaległości) związanych z realizacją zadań zleconych wynosił 2 669 508,91 zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2020 r. 2 731 112,38 zł.
2. Stan zaległości związanych z pobieraniem dochodów budżetu państwa przedstawiono w poniższej tabeli.

Paragraf	Tytuł należności	Należności wymagalne do zapłaty na dzień 1.01.2020 r.	Należności wymagalne do zapłaty na dzień 31.12. 2020 r.	Kwota zwiększenia należności	Kwota zmniejszenia należności
Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego					
0920	Wpływy z pozostałych odsetek (odsetki od funduszu alimentacyjnego)	658 491,60 zł	693 965,66 zł	35 474,06 zł	0,00 zł
2360	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (wpływy z tytułu zwrotu zaliczki alimentacyjnej)	281 034,95 zł	281 034,95 zł	0,00 zł	0,00 zł
2360	Dochody jednostek	1 729 982,36 zł	1 756 111,77 zł	26 129,41 zł	0,00 zł

samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego)				
łącznie:	2 669 508,91 zł	2 731 112,38 zł	61 603,47 zł	0,00 zł

3. W okresie poddanym kontroli stan należności wymagalnych (zaległości) w rozdziale 85502 uległ zwiększeniu o kwotę 61 603,47 zł, w tym:
- w § 0920 – 35 474,06 zł,
 - w § 2360 – 26 129,41 zł.

Zgodnie ze złożonym przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich wyjaśnieniem, wzrost należności wymagalnych w rozdziale 85502 w 2020 r. spowodowany był wzrostem liczby wydanych decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz naliczeniem odsetek ustawowych za opóźnianie od ww. należności, zgodnie z przepisami art. 27 ust. 1 i ust. 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

4. Szczegółowej kontroli poddano podjęte działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa wobec 10 największych dłużników z tytułu funduszu alimentacyjnego (łącznie kwota 629 164,71 zł).

Stwierdzono, że Gmina Banie Mazurskie w wyniku podejmowanych działań:

- wypełniła dyspozycję zawartą w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny,
- dochodziła należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego poprzez przyłączanie się wierzyciela do postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 27 ust. 3a i 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Ponadto, w okresie kontrolowanym Gmina Banie Mazurskie podejmowała następujące działania wobec **18** dłużników alimentacyjnych:

- przekazano **19** informacji dłużnikom i **13** organom właściwym dłużnika, zgodnie z art. 27 ust 7 pkt. 1 i 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- przeprowadzono **7** wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ww. ustawy,
- wystąpiono z **13** wnioskami do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, zgodnie z art. 3 ust 5 ww. ustawy,

- przekazano do organu właściwego wierzyciela **6** informacji o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych, zgodnie z art. 6 ww. ustawy,
- wezwano **13** dłużników na wywiad alimentacyjny, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy,
- skierowano **4** wnioski do urzędu pracy o aktywizację zawodową dłużnika, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- zobowiązano **2** dłużników do zarejestrowania się jako bezrobotni albo poszukujący pracy, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy,
- wydano **1** decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań, zgodnie z art. 5 ust. 3a ww. ustawy,
- skierowano do prokuratury **21** wniosków o ściganie dłużników uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, zgodnie z art. 5 ust. 3b ww. ustawy oraz jako organ właściwy wierzyciela (art. 209kk),
- przekazano **7** informacji komornikowi z wywiadu alimentacyjnego, zgodnie z art. 6 ww. ustawy.

Ustalono, że w 2020 r. Gmina przekazywała informacje o zobowiązaniach dłużników do Biur Informacji Gospodarczych (Gmina współpracuje z 5 biurami: KR D, KIDT, KBIG, Erif i InfoMonitor).

Zestawienie wyegzekwowanych kwot od dłużników alimentacyjnych w latach 2019-2020.

Rok wypłaty świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń	Kwota wyegzekwowanych od dłużników alimentów	% udział
2019	151 020,00 zł	58 367,76 zł	38,65
2020	131 020,00 zł	78 910,36 zł	60,23
RAZEM	282 040,00 zł	137 278,12 zł	48,67

W 2020 r. nastąpił wzrost kwot wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych o 35,20%, tj. o 20 542,60 zł w stosunku do roku poprzedniego.

5. W okresie kontrolowanym na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wygaszono należności dwóch dłużników alimentacyjnych, na łączną kwotę 95 679,17 zł, w tym:
 - należność główna w kwocie 70 350,00 zł,
 - odsetki w kwocie 25 329,17 zł.
 Ponadto, nie dokonywano:
 - odroczenia spłaty,
 - umorzenia,
 - rozłożenia na raty
 należności stanowiących dochody budżetu państwa.

6. Jednostka zgodnie z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych dokonywała na koniec każdego kwartału 2020 r. przypisu odsetek od nieterminowych płatności. Wielkość przypisanych odsetek w 2020 r. kształtowała się następująco:
 - I kwartał 2020 r. – 29 975,00 zł,
 - II kwartał 2020 r. – 25 909,00 zł,

- III kwartał 2020 r. – 24 581,00 zł,
 - IV kwartał 2020 r. – 24 708,00 zł.
- łącznie przypisano kwotę 105 173,00 zł.

[Akta kontroli: 76, 80-84, 156, 232, 234]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

V. Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzjami nr: FK 71/2020 z dnia 17 kwietnia 2020 r., FK 411/2020 z dnia 10 listopada 2020 r. zaplanował dochody budżetu państwa w wysokości **59 098,00 zł**, które wykonane zostały w łącznej kwocie **66 482,09 zł**, co stanowiło **112,49%** planu.

2. Szczegółowe wykonanie dochodów przedstawiono w poniższej tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	
				Kwota	%
700	75011	0690	1 360,00 zł	1 413,60 zł	103,94%
855	85502	0920	00,00 zł	44 369,77 zł	-
		2360	57 738,00 zł	20 699,32 zł	35,85%
Razem:			59 098,00 zł	66 482,69 zł	112,50%

3. Realizacja planowanych dochodów w 2020 r. przedstawiała się następująco:
 - w rozdziale 75011 w § 0690 Wpływy z różnych opłat (z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych) – 1 413,60 zł,
 - w rozdziale 85502 w łącznej kwocie 65 069,09 zł, w tym:
 - w § 0920 Wpływy z pozostałych odsetek (odsetki od funduszu alimentacyjnego) – 44 369,77 zł,
 - w § 2360 Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, z tego:
 - wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 20 699,32 zł,
 - wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z zaliczki alimentacyjnej – 0,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich (cyt.): „(...) W kontrolowanym okresie 2020r. brak było dochodów z tytułu spłat należności wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, gdyż egzekucja wobec dłużników była bezskuteczna, a także w związku z przepisami art. 28 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, który szczegółowo reguluje kolejność zaspokajania należności z wyegzekwowanych kwot. Wyegzekwowane należności w pierwszej kolejności zaliczane są na odsetki z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej, następnie na należność główną z tegoż tytułu, a w dalszej kolejności na zaliczkę

alimentacyjną. Wyegzekwowane kwoty nie były wystarczające do zaliczenia na spłatę zaliczki alimentacyjnej”.

4. Wysokość odprowadzonych do budżetu państwa dochodów przedstawiono w poniższej tabeli:

Jednostka wykonująca dochody	Rozdział	Paragraf	Tytuł	100% pobranych dochodów	Dochody przekazane do budżetu państwa	%
Urząd Gminy w Baniach Mazurskich	75011	0690	Wpływy z różnych opłat (z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych)	1 488,00 zł	1 413,60 zł	95
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich	85502	0920	Wpływy z pozostałych odsetek (odsetki od funduszu alimentacyjnego)	44 369,77 zł	44 369,77 zł	100
		2360	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego)	34 540,59 zł	20 699,32 zł	60
Razem:				80 398,36 zł	66 482,69 zł	-

W toku kontroli ustalono, że dochody uzyskiwane w 2020 r. z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych przekazywane były na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w należytym wysokości i terminach wynikających z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

5. Stwierdzone uchybienia w zakresie należności i dochodów budżetu państwa dotyczyły błędnego zaklasyfikowania dochodów budżetu państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego, w wysokości 20 699,32 zł, tj. w § 2360 Dochody jednostek samorządu

terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, zamiast w § 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Powyższe działania były sprzeczne z przepisami art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z przepisami rozporządzenia z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Skarbnika Gminy Banie Mazurskie błędna klasyfikacja dochodów budżetu państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego wynikała z faktu, że w 2017 r. przeksięgowano należności z tytułu funduszu alimentacyjnego z §0980 na §2360 w celu ujednoczenia księgowania oraz uniknięcia błędu podczas sporządzania sprawozdań zbiorczych w programie Besti@.

Osoba odpowiedzialna – Skarbnik Gminy Banie Mazurskie pełniący funkcję w okresie objętym kontrolą.

[Akta kontroli: 153-155, 234]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**, pomimo odstępstw od stanu pożądanego, z uwagi na fakt, że stwierdzone uchybienia polegające na błędnym zaklasyfikowaniu dochodów budżetu państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego miały charakter formalny i nie miały wpływu na prawidłowość pobranych i przekazanych dochodów budżetu państwa.

VI. Sprawozdawczość budżetowa

1. W zakresie objętym kontrolą Gmina sporządzała:
 - kwartalne sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 ze zm.),
 - kwartalne sprawozdania Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).
2. Prawidłowość i rzetelność ww. zbiorczych sprawozdań za 2020 r. składanych przez Gminę Banie Mazurskie do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych składanych przez jednostki podległe, tj.:
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich – rozdział 85502 (§ 0920, 2360),

- Urząd Gminy w Baniach Mazurskich – rozdział 75011 (§ 0690), 85502 (§ 2360).

Natomiast dane wykazane w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej od początku roku do końca IV kwartału 2020 roku porównano z ewidencją księgową Urzędu Gminy.

3. W wyniku kontroli stwierdzono, że:
- dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ o dochodach oraz Rb-ZN o stanie zobowiązań i należności były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez jednostki podległe,
 - dane wykazane w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów, sporządzonym przez Urząd Gminy Banie Mazurskie były zgodne z ewidencją księgową,
 - ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy, Skarbnika i Kierownika jednostki (sprawozdanie zbiorcze) oraz Głównego księgowego i Kierownika jednostki organizacyjnej (sprawozdania jednostkowe).

Ponadto, w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania sprawozdań Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz sprawozdań Rb-ZN o stanie zobowiązań i należności za I, II, III i IV kwartał 2020 r. do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie i ustalono, że sprawozdania przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

4. W zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono następujące uchybienia polegające na:
- 1) błędnym sporządzeniu sprawozdań jednostkowych Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2020 r. przez:
 - Urząd Gminy w Baniach Mazurskich w rozdz. 75011:
 - w kolumnie „Dochody potrącone na rzecz samorządu terytorialnego” zostały ujęte kwoty potrąceń w wysokości 74,40 zł stanowiące dochody własne gminy,
 - w kolumnie „Dochody przekazane” wykazano tylko dochody należne budżetowi państwa w kwocie 1 413,60 zł (ujęto niesłuszne pomniejszenie o 74,40 zł z tytułu potrąceń na rzecz samorządu terytorialnego);
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich w rozdz. 85502:
 - w kolumnie „Dochody potrącone na rzecz samorządu terytorialnego” zostały ujęte kwoty potrąceń stanowiące dochody własne Gminy w kwocie 13 841,27 zł,
 - w kolumnie „Dochody przekazane” wykazano tylko dochody należne budżetowi państwa w kwocie 65 069,09 zł (ujęto niesłuszne pomniejszenie o 13 841,27 zł z tytułu potrąceń na rzecz samorządu terytorialnego)

czym naruszono przepisy Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z tego:

- § 6 ust. 1 pkt 4 instrukcji, zgodnie z którym jednostka realizująca zadanie w kolumnie Dochody przekazane wykazuje dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego;
 - § 6 ust. 1 pkt 6 instrukcji, zgodnie z którym jednostka realizująca zadanie, podległa jednostce samorządu terytorialnego nie wypełnia kolumny Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) ujęciu w jednostkowych sprawozdaniach sporządzanych przez Urząd Gminy w Baniach Mazurskich oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich za okres od początku roku do końca IV kwartału 2020 r. w rozdz. 85502 wysokości zaplanowanych do realizacji dochodów budżetu państwa z tytułu funduszu i zaliczki alimentacyjnej w § 2360 Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań zleconych ustawami. Powyższe działanie było niezgodne z rozporządzeniem w sprawie sprawozdawczości budżetowej, które jednoznacznie stanowi, że sprawozdanie jednostkowe sporządza się zgodnie z treścią formularza, w szczególności: dział, rozdział, paragraf określający źródło powstania dochodów. Wykazany w sprawozdaniach jednostkowych paragraf źródłowy 2360, określa źródło powstania dochodów jst związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i jest ujmowany w sprawozdaniu Rb-27S.

Przyjęte do realizacji przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz jednostkę budżetową (planowane) kwoty dochodów budżetu państwa powinny odpowiadać określonym paragrafom źródłowym (np.: § 0980, 0920), wynikającym z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, które to paragrafy są dla jednostki realizującej dochody paragrafami źródłowymi ich powstania, np.:

- dla dochodów uzyskiwanych z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych, paragrafem źródłowym jest § 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych,
- dla dochodów uzyskiwanych z tytułu zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, paragrafem źródłowym jest § 0980 Wpływy z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Skarbnika Gminy:

- błędne sporządzanie sprawozdań jednostkowych poprzez wypełnianie kolumny „Dochody potrącone na rzecz samorządu terytorialnego” oraz kolumny „Dochody przekazane” miało na celu uniknięcie błędów podczas agregacji danych do sprawozdania zbiorczego,
- błędne ujęcie w sprawozdaniach jednostkowych dochodów budżetu państwa z tytułu funduszu i zaliczki alimentacyjnej w § 2360 spowodowane było faktem, iż cyt. „podczas sporządzania sprawozdań za 2016 r. w programie Besti@ pojawił się komunikat w sprawozdaniu Rb-27s „par. 098 nie może wystąpić w Rb-27S w JST”. W związku z powyższym od 2017 r. przeksięgowano należności z tytułu

funduszu alimentacyjnego z §098 na §236 w celu ujednoczenia księgowania, wykazywania danych w sprawozdaniach i uniknięcia błędu podczas agregacji danych ze sprawozdań jednostkowych”.

Z uwagi na prowadzenie wspólnej obsługi finansowej gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy przez Urząd Gminy w Baniach Mazurskich, na podstawie uchwały nr VII/43/2019 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 23 maja 2019 r., powyższe wyjaśnienia dotyczą błędów w sprawozdaniach jednostkowych sporządzanych przez Urząd Gminy w Baniach Mazurskich i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich.

Osoby odpowiedzialne:

- Wójt Gminy Banie Mazurskie w zakresie sprawozdania jednostkowego Urzędu Gminy w Baniach Mazurskich,
- Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich w zakresie sprawozdania jednostkowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich.

[Akta kontroli: 36-50, 75-76, 78-79, 147-152, 229, 233-235]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) wynika z faktu, iż stwierdzone w toku kontroli uchybienia polegające na błędnym:

- zakwalifikowaniu dochodów budżetu państwa z tytułu zwrotu funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 20 699,32 zł,
 - sporządzeniu jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2020 przez Urząd Gminy w Baniach Mazurskich oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich,
 - ujęciu w jednostkowych sprawozdaniach zaplanowanych do realizacji dochodów budżetu państwa z tytułu funduszu i zaliczki alimentacyjnej,
- nie miały istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanego obszaru, tj. prawidłowość ustalania i terminowość przekazywania zrealizowanych dochodów budżetu państwa.

Jednakże, mając na uwadze dążenie do całkowitego wyeliminowania uchybień w prowadzonej działalności, zalecam podjęcie skutecznych działań zmierzających do ich usunięcia poprzez:

- prawidłowe klasyfikowanie dochodów budżetowych z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, tj. w § 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- prawidłowe sporządzanie sprawozdań jednostkowych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów budżetu państwa, tj.:
 - zaniechanie wypełniania kolumny „*Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego*”,
 - wykazywanie w kolumnie „*Dochody przekazane*” całości dochodów przekazanych na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego,

- ujmowanie zaplanowanych do realizacji dochodów budżetu państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego w § 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w § 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Artur Chojecki

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/